

6. Mai 2019

Saksnummer Fylkesmannen i Vestfold og Telemark: 2019/1718

Vedrørende vern av området Petersæter og Trestikledalen etter naturmangfoldloven

Dette dokument er signert av flere frivillige organisasjoner som benytter områdene Petersæter og Trestikledalen til idrett- og friluftsliv. Vi krever at våre innspill blir tatt hensyn til i verneprosessen og at forskriftene utformes på en slik måte at vi kan fortsette med våre aktiviteter. Vi mener at våre aktiviteter ikke forringer formålet med vernet og derfor også bør være tillat i fremtiden. De frivillige organisasjonene er:

- Berger Idrettslag
- Sande Sportsklubb
- Svelvik idrettsforening
- Berger og Svelvik O-lag
- Nesbygda Idrettsforening
- Svelvikmarkas Venner
- Røysjømarkas venner
- Svelvik Idrettsråd

Vi støtter forslaget om vern av Petersæter og Trestikledalen, men med de strenge reglene som gjelder i et naturreservat er det viktig at forskriftene tar hensyn til nåværende og fremtid bruk av området til idrett- og friluftsliv.

Ser man på hele skogområdet mellom Sande, Svelvik og Drammen, heretter kalt Røysjømarka, så har det etter hvert blitt store begrensninger for oss som jobber for idrett- og friluftsliv i området. Går man fra nord til syd i marka møter man først det nylig etablerte Trestikle naturreservat. Her fikk vi heldig vis fylkesmannen i Buskerud til å få inn en del formuleringer slik at vi kan benytte området til det meste av aktuelle arrangement. Vi håper at dere kan være like forståelsesfulle for vårt behov for å benytte de foreslåtte verneområdene.

Overlappende med Trestikle naturreservat kommer vi inn i Glitrevannverkets nedbørsfelt for Røysjø. De har svært strenge regler for hva vi kan foreta oss av arrangement og utbedring av sti- og skiløype nettet. I praksis er dette et område som for oss brukere er strengere enn Trestikle naturreservat.

Glitrevannverkets nedbørsfelt går helt syd til de nye foreslåtte verneområdene, men de overlapper akkurat ikke. Med Blindevannsvassdragets trange dal syd for de foreslåtte verneområdene så er Røysjømarka i praksis stengt for arrangement og utbedring av turveier og skiløyper i øst vest retning.

Det er derfor viktig at forskriftene formuleres på en slik måte at vi i samarbeid med vernemyndighetene kan bruke området til idrett- og friluftsliv også i fremtiden.

Av det som er frigjort så langt av naturfaglig grunnlag for vern er det ingen ting som skulle tilsi at området er så sårbart at det ikke tåler en del bruk.

Eksisterende arrangement som kan bli berørt.

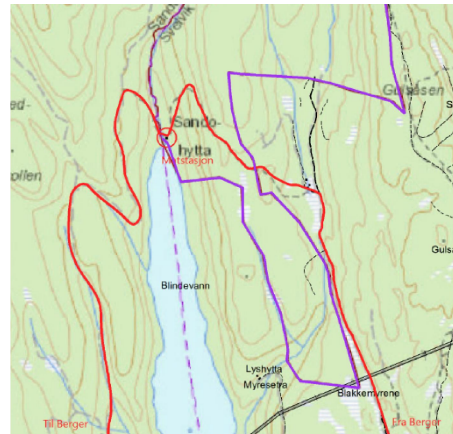
Blindevannet rundt

I september hvert år arrangerer Berger IL mosjonsløpet Blindevannet rundt. Det er et 18 km terrengløp som trekker 50-100 lokale deltagere. Løpet følger eksisterende stier som ryddes og merkes før hvert løp.

Traséen krysser det foreslåtte verneområdet Petersæter og det er ingen mulighet for å unngå det. Det er fast matstasjon på Sando Hytta helt nord i Blindevannet.

Vi kan ikke se at dette mosjonsløpet på noen måte forringer verneverdiene. Dersom noe av dette ikke blir tillatt i hht verneforskriftene vil løpet bli lagt ned.

Det er derfor viktig at forskriftene formuleres på en slik måte at Berger IL kan fortsette med sin lokale styrkeprøve Blindevannet rundt.

Kneskjælven

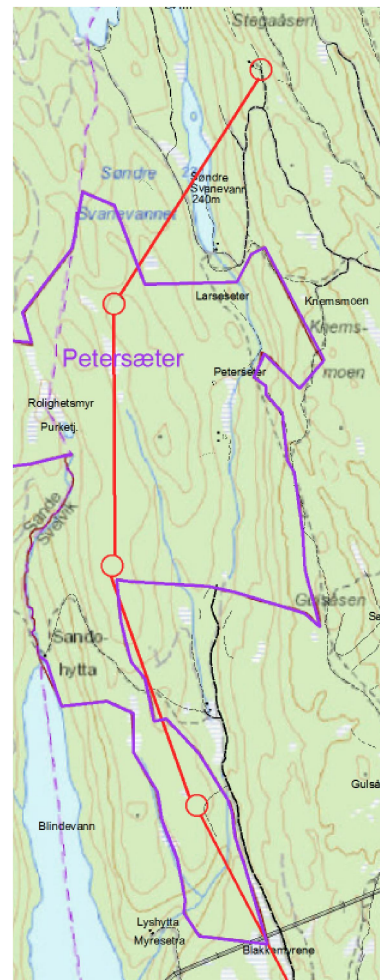
Første lørdagen i november hvert år arrangerer Berger og Svelvik O-Lag sitt tradisjonsrike O-Løp Kneskjælven. Til høsten vil den 38. utgaven arrangeres. Konkurransereglene i Kneskjælven er utformet slik at det er antagelig Norges eneste O-løp som også passer for de som ikke kan kart og kompass. Dette har gjort Kneskjælven til en viktig arena hvor folk fra forskjellige idretter møtes til duell i skogen. Og Kneskjælven er derfor en samlende faktor mellom idrettene i og rundt Svelvik. Antall deltagere har ofte vært opp mot 200, men aldri over.

Løpet har alltid start nord i Svelvik kommune og mål nesten lengst syd, på Berger skole. Det er og skal være et O-løp, derfor må vi variere traséen fra år til år. Omtrent hvert 5 år legges løypa slik at den vil komme i konflikt med verneområdet.

Kartet til høyre viser et eksempel på en trasé som går dypt inn i verneområdet. Men stiene helt øst i Petersæter verneområdet er som oftest der vi løper forbi.

Berger og Svelvik O-lag har i vinter brukt store ressurser på å oppdatere orienteringskartet over området. Planen var at dette arbeidet skulle fortsette i sommer, men det er nå satt på vent til utfallet av dette verneforslaget er klart.

Med bakgrunn i den naturfaglig registreringen og vår kunnskap om hvilke spor Kneskjælven setter i skogen mener vi at det er helt uproblematisk at dette arrangementet også i fremtiden kan gå gjennom Petersæter verneområdet. Dersom det er noen kjerneområder i vernet som bør være lite trafikkert er det som regel lett å plassere postene slik at de blir skjernet.

Turorientering

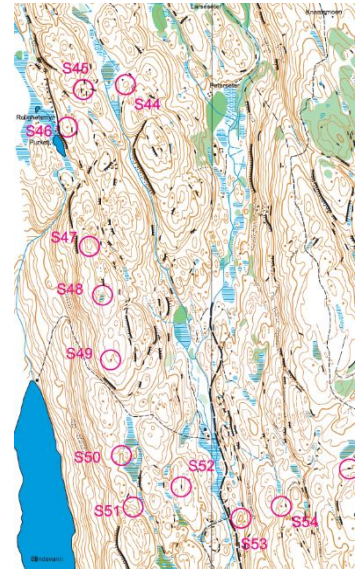
Den delen av Petersæter verneområdet som ligger i Svelvik kommune har også blitt brukt til turorientering i over 40 år. Men det går gjerne over 5 år mellom hver gang Berger og Svelvik O-lag benytter dette terrenget til den aktiviteten. Kartet til høyre viser postene fra sist gang det var turorientering i området, i 2017.

Området benyttes nettopp fordi det er så flott, gammel skog som mange har gleden av å gå tur i. Det ligger langt inne på skauen så antall deltagere som tar denne turen er begrenset til under 50.

Når man legger turorientering på slike steder benytter man trasser hvor det er fint å gå. Dvs at man gjerne følger gamle stitråkk eller går oppå åsene hvor det er åpen gammel furuskog.

Den ekstra slitasjen på verneområdet pga turorientering må sies å være helt ubetydelig. Også her vil det i samarbeid med vernemyndighetene være svært enkelt å rute folk utenom kjerneområder i vernet som tåler liten belastning.

Vi mener at verneforskriftene må utformes slik at Berger og Svelvik O-lag også i fremtiden kan arrangere turorientering i verneområdet.

Månedens post

Sande Sportsklubb henger hver måned ut en postkasse på flotte turmål. Her kan deltagerne registrer seg i en bok som bevis på at de tok turen. Hensikten er rett og slett å få folk ut i naturen og vise frem de flotte områdene Sande kommunen har å by på. Etter en måned blir postkassa flyttet til et annet turmål.

Dette skal være turer som er relativt lette å gå og det betyr da at de vil følge eksisterende stier frem til turmålet. Begge de foreslåtte verneområder har turmål som kan være aktuelle for denne aktiviteten, men Trestikledalen er nok mest aktuell. I 2015 hang denne postkassen ved Nordre Trestiklevann. Innenfor det som er foreslått som verneområdet.

Vi kan på ingen måte se at denne aktiviteten foringer verneverdiene og vi mener derfor at forskriftene må utformes slik at Sande sportsklubb også i fremtiden kan arrangere Månedens post innenfor vernegrensene.

Andre prosjekter/aktiviteter som kan bli berørt

Ny skiløype/turløype forbi Svartevann

Svartevannshytta her blitt et populært turmål i marka, spesielt vinterstid når hytta er åpen for servering i regi av 4H.

Det har lenge vært planlagt en ny turvei forbi dette lille vannet som ligger i en trang dal. Løypemaskin / skuter kommer ikke over vannet grunnet mye overvann. Siste forsøk på å få bygd den strandet pga økonomi og vilje fra Sande kommune som er ansvarlige for skiløypene i det berørte området.

Denne lille veistumpen vil være en viktig del for å knytte turveinettet i marka sammen. Vinterstid vil dette kunne gjøre løypenettet bedre samt lette jobben til de som kjører løyper betydelig. Sommerstid vil det være mulig å komme forbi med sykkel. Kartet viser problempunktet, og ny trase er gått opp av Skogbrukssjef i Sande kommune Bjørn Elnan og representant fra Svelvik kommune.

Vi mener at forskriftene må formuleres på en slik måte at denne typen utbedringer kan gjøres i samråd med vernemyndighetene.

Generelt om stier og turveier

Vi mener forskriftene må utarbeides på en slik måte at det

1. Generelt er lov til å vedlikeholde eksisterende stier
2. Nye stier og turveier kan etableres i samråd med vernemyndighetene.
3. Kjøring av skiløyper må være tillat.

Begge områdene inneholder noen knutepunkter som er svært viktige for å lage et sti-nett i Røysjømarka. Dette kan i de fleste tilfeller gjøres ved oppgradering av stier og traktorveier som allerede eksisterer, men er helt eller delvis gjengrodd i dag.

Bruk av fremtidige orienteringskart

Teknologien for å lage orienteringskart blir stadig bedre. Det gjør at små orienteringsklubber som vi har i Sande og Svelvik snart vil få råd til å kartlegge nye områder. Området Petersæter har som nevnt vært i bruk til dette i over 40 år. Men området Trestikledalen vil være vel så egnet til turorientering og mindre løp en gang i fremtiden fordi det ligger betydelig nærmere en parkeringsplass.

For Trestikle naturreservat har vi funnet en god løsning på dette. Under et utdrag fra den Kongelige resolusjonen som omhandler dette.

stier. Fylkesmannen foreslår følgende punkt i forskriften § 4 1: "Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for: Turorientering med faste sesongposter og orienteringsløp med maksimalt 200 deltakere, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt på fylkesnivå i henhold til pkt. 2.2. i «Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighets-havere» av 3.12.1989, samt at øvrige relevante punkter i avtalen følges."

Vi mener at Trestikledalen og Petersæter er områder som bør ha med denne formuleringen i forskriftene. Begge områder framstår som vel så robuste som Trestikle naturreservat noen kilometer lenger nord.

Fyring av bål

Fordi området benyttes til friluftsliv også vinterstid er det viktig å tillate at det tas noe tørrkvist fra trær til ved. Dersom formuleringen «tørrkvist fra bakken» benyttes har dere i praksis frarøvet oss muligheten for å fyre bål vinterstid i disse områdene. Totalt sett er det lite turtrafikk utenfor stiene i området og om noen tar noe tørrkvist fra trær for å lage et lite bål bør være helt uproblematisk i disse områdene.

Med Vennlig hilsen

Knut Langeteig
Røysjømarkas Venner
Leder

Otto Galleberg
Sande Sportsklubb
Leder

Håvard W. Pettersen
Berger og Svelvik O-Lag
Leder

Erik Friedmann
Nesbygda IF
Leder

Egil Gravdahl
Berger IL
Leder

Elmar Ebbestad
Svelvik Idrettsforening
Leder

John Endsjø
Svelvikmarkas Venner
Leder

Svelvik Idrettsråd
Erik Friedmann
Leder

Signering av dokumentet er gjort pr. e-mail eller telefon.